

POLITIKKUR

Ein óhugnalig avdúkan

Sjálvstýrislandsstýrið leitt av G-monnum

Tey fyrstu árin, aftaná at tjóðveldisflokkurin varð stovnaður, varð einki orð so nógv nýtt í 14. september sum orðið G-maður ella G-menn. Hetta orð var nýtt um allar teir, sum ikki livdi av egnum arbeiði, men av annars sveitta og stríði. Hesar G-menn hevði tjóðveldisflokkurin sett sær fyrri at útrudda. Teir fyrstu 14. september legði eftir vóru mennirnir, sum stýrdu Føroya Fiskasølu, Hetta vóru monopolmenn, skaðadjør — lýs á føroyska samfelagslíkaninum

Soleiðis leikaði flokkurin í, og soleiðis leikaði 14. September í. Og uppá hesi slagorð fekk flokkurin stættur og veljarar. Men nú tykist at vera vent í holuni. Nú hevur tjóðveldisflokkurin sitið í landsstýrinum í 4 ár saman við fólkaflokkinum og Kj. Mohr, vinmonnum teirra sum 14. sept. kallaði fyrri G-menn. Og aftaná 4 ára samarbeiði tykist tjóðveldisflokkurin heilt at hava góðtikið hesar G-menn.

Fyri stuttum stóð grein í 14. september undirskrivað av havnarmanninum

Debes Christiansen, sum stendur Tinganesmonnum rættliga nýt, og man soleiðis hava eina vitan, og man aðrir ikki hava. Í hesi grein verður sagt, at síðani tjóðveldisflokkurin kom sær uppá landsstýri, hevur hann havt sum ráðgevarar Føroya størstu G-menn, Hans Pauli Jóhannesen og Esmar Fuglø. Hann veit eisini at siga frá, at hesir G-

menn eru dagligir gestir í Tinganesi, so tað er hugsandi, at ongar avgerðir verða tiknar í landsstýrinum, fyrr enn tjóðveldisflokkurin fyrst hevur ráðført seg við nevndu G-menn.

Tann flokkur, sum einaferð byrjaði, sum hann skuldi rudda út allar G-menn endaði nú sum ein reinur G-mannaflokkur, og landsstýri hans ara sum eitt G-mannalandsstýri.

Max Catto:

FEIGDARFUGLAR

(Framhald)

Tá ið bangils kemur á fólk, kunnu tey siga so mangt. Tað tróðkast saman sum sevdur í rætt.

Eg eyggjeleiddi tey í morgun-lýsinum. Tey hópaðu seg saman niðri við strondina og høvdu eyguni eftir fjallinum, øll meira ella minni frá sær sjálvum, tigandi ella hvæsandi, konurnar í morgunkápm og mennirnir ikki komnir longur enn at klóra og kláa sær fyrri at fáa seinasta svøvnin úr kroppinum, so teir reiðiliga kundu fata tað sum her fór at vera. Og ein og hvør kundi sigga, at her var ilt á ferð. Tað sigur eingin seg til reiðar at liva eitt langt liv beint undir slóknaðum gosi, aftaná at tað, sum her hevur sýnt, at tað altíð kann fara aftur at goysa. Nokur fá av teimum inn føddu tenæstufólkunum og urtagarðsmonnum — tey báðu longri úti — stóðu og stardu móti fjallinum, men í andlitum teirra sást einki. Hetta var kanska einki óvanligt fyrri tey; hóast einki tilíkt var hent í tey seinastu fimm hundrad árin, so vita tey so væl um gos fjøll, tí tey eru reiðiliga vanlig í Kyrrahavinum. Og helst mundu tey siga søgu um hetta fjalli eisini.

Ein sakførari nevndur Jean-Pierre royndi at gera seg stuttligan: »Ónkur man hava rotíð so hart at hatta gamla beistið er vaknað, segði hann. Men eingin lei; ræðslan svepti seg fast tvørturum tey øll.

Soleiðis varð staðið ein hálfan timans tíð, meðni sólin kom hægri og hægri á luftina. Tað sást lítaður ringur um hana, ætlandi av dustinum. Skuggarnir stýttust og so tóku pálmatróini at sveiggja, tí morgunlotið var komið.

Tann tjúkkra roykdýnan tók nú at færa seg burtur frá býnum. Tað tyktist sum hon var í einum. Tiggju minuttir seinni var deymurin fokin burtur úr gøtuni og býurin var sum nýtváður í sólini, longri úti við landinum var myrkt. Men so víð eitt sást endin á útvarpsmeistrini og tá lætandi hjá teim um, ja onkur helt fyrri: »Nú hevði borið til at roykt sær nakrar fiskar.

»Eg ætli mær ikki at seta pening í tilíkt roykingarhús, tað verður ikki av hava nógmið á roykja, helt sakførarin, sum aftur royndi at skemt fólki.

So við og við fóru tey aftur til hús. Eg fór í gistingarhúsið og lat meg betri í. Eg fór so

Men er tað nú rætt at skýra hesar ráðgevarar landsstýrisins sum G-menn. Eftir uppskriftini hjá 14. september hava ikki slíkir G-menn verið í Føroyum síðani Gabels tíð. Eiga hvorki skip ella bát ella nakra fjøl sum flýtur, men hava tó tryggjað sær eina rætt til helvtina

Vinstrabløðini og Føroyar

»Tað var eisini vinstra, sum forðaði, at hitt føroyska flaggið verð vundið á stong undir setu Norðurlandaráðsins í Keypmannahavn, skrivur blaðstjórin á »Skive Folkeblad« — Poul Erik Søe.

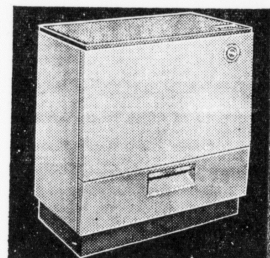
Det færøske folk er en selvstyrende nation i det danske rige. Færingerne er ikke danskere, men et selvstændigt folk med egen kultur, eget sprog og eget parlament i den færøske hjemmestyrelse, som giver færingerne ret til, efterhånden som de har lyst, økonomisk mulighed og politisk beslutsomhed til det at overtage de styreområder, der nu hører under det danske rige

At Færoerne i dag har tilknytning til Danmark, skyldes ukendighed i geografi hos den svenske forhandler, da Kieler-freden blev sluttet. Den svenske repræsentant i fredsforhandlingerne glemte simpelthen Island og Færoerne, som var kommet under den danske krone sammen med Norge. Bag-

av allari olju sum føroyski skipaflotin brúkar. Eina rætt til alla tunnugerð og innflytan av tunnum. Einaumboð fyrri alt salt, sum færingar nýta, og royndu í vár at vinna sær eisini einahandilin innan oyggja við øllum salti. Hetta misveidnaðist í fyrstu atlogu. Høvuðs-solunenn fyrri allan salt- og klippfisk og fryst flak uttan at eiga ein stert sjálvir. Og hevur tað lukkast teimum endaliga at basa Laksafooss, so verða teir skjótt eisini at hava einahandið við øllum sildavörum. Ei undur í at tjóðveldislandsstýrið hevur valt sær slíkar G-menn sum ráðgevarar sínar. Men Debes Christiansen heldur ikki tað vera rætt — og fleiri munnu verða samdir við honum.

X.

HESS-O-DAN
den
**varme-
rigtige
oliekamin**

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Ff. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

oman til strandar at hyggja eftir flognum. Tað lá og duffaði so spakuliga á pollinum og stýrimaðurin og navigatørin fingust við at søpa dust burtur av motorinum.

Stýrimaðurin rópti enn illfórari á meg enn hann plagdi: »Hetta var devil og óstýttligt, hetta dámar mær einki.

»Tað hevur eingin biðið tege, svaraði eg. »Nær verður hasin forbannaði motorurin í standi?

Hann verður liðugur seinna partin. Lat okkum bara sigga til at sleppa okkum avstað higan.

»Eg skal spyrja umboðsmannin, nær hann er ferðabúgvinn.

»Legg einki í at spyrja hann, lat í stýrimanninum. »Sig bara at vit fara tá. Sig honum eisini, at eg eri so forbannað illstinn.

Tann smædni ungi navigatørin var meira sinniligur. Roykurin er longu um at fara sín vega, segði hann og peikaði móti fjallinum.

Og nú var næstan einki eftir. Hetta hevði bara verið at loypa ræðslu á fólk; enn fyrsti óskan oman gjøgnum liðmar og pinkulitið ljósareytt skýggi hekk uppi yvir knúkanum, tað sjaðist lítum kvinnuhatti við fjøðir í.

Eg átt morgunmat. So fór eg í vaktstovuna. Korporálin var úti fyrri durum. Hann stórflehti,

»Á«, segði hann, »ferðamaður okkara, ja, idag hava vit gjørt nógv av fyrri tey vitjandi. Vónandi vera tey ikki ov mong.

»Eg ætli mær ikki at skriva heim um tað ið hvussu er, segði eg og setti meg undir liðina á honum. »Eg meini hetta hevur einki gjørt sær?

Hann sprændi langt og svaraði líkasælur: »Á Honolulu eru gosfjöll, sum hava sprænt í try hundrad ár. Ikki ein sál er sum varnast tey. Bara hesin gamli rembist eitt sindur í tigginda hvørt ættarlið, fer alt upp á káka og bresta nervar.

»Her eru bæði konur og börn, segði eg.

»Og tey hava havt tað ovgtt her. Drekkja ovmiðli vin. Tey tola einki av, bara tí tey hava livað ovgtt.

Meðni hann talaði hugdi eg meg um í tí sólsteikta garðinum av høgum, skeivum pálmabulum; onkur löglegumaður fekk við at reinska vindeyguni, og uttanfyri skrivstovu umboðsmannins sat eitt í svørtum prestakjola. — Eg stardi uppá faðir Doonan. Hann sat samansokkin, høvðið níðey í fangið, so merkiliga hann sat.

Eg spurdi korporálin so spakuliga: »Hvat ger hann har yvir?»

Aftur flenti korporálin. »Hann noyddist at standa til svars fyrri umboðsmanninum. Veist tú ikki, hvat var av teim

um trimum jassunum? Ja, nú var galið. Nú kanska hasin presturin fer at bera seg at sum tilkomið fólk. Korporálin sleikti dustið av varrunum og murradi. »Umboðsmaðurin segði honum eitt lítið frá gerandiðvinum. Gamli hevur tungu sum svorðsegg, frin fekk tað fast.

»Hm« segði eg so lúrin, »men teir triggir eru ikki afturspurdir?

»Nei,« teskaði korporálin. »Og eg leggi heldur einki í at fanga teir aftur. Frumskógurin kann gott eiga teir. Hann dugur best at beina fyrri teimum.

Heili hansara var sum vælskipað bókhalddskáp, har alt stendur til reiðar. Presturin var tvørball úr móðirlívi, fólkið har búið, nyttaði einki, hasir neyðarsmenn, sum út vóru slopnir høvdu enn ikki fingið nakað rúm í skápinum og hann ætlaði ikki at geva teimum nakað heldur.

— Tað einasta hann unti teimum, var eitt hol niðri í jørðini.

Eg reisti meg upp og bendi á faðir Doonan. »Ja, men hvat man hann biða eftir nú?» spurdi eg.

»Hann er so bangin um sjukrahúsið. Telefonin er avkvett. Hann biðar eftir at hon skal vera afturgjörð. Ein so vorðin maður má altíð hava okkurt at gremja seg um.« (Framhald)